

AIRGATE
JUNIOR

2/2025

AIRSIDE

ZRÓB Z PAPIERU WŁASNEGO
TULIPANA

MAKE YOUR OWN TULIP
FROM PAPER

ODLOTOWA PRACA

PRACOWNIK DZIAŁU AUTOMATYKI
I INTELIGENTNYCH SYSTEMÓW BUDYNKOWYCH

SUPER COOL JOB

EMPLOYEE OF AUTOMATION AND BUILDING
MANAGEMENT SYSTEMS DEPARTMENT (BMS)

ZAGRAJ W GRĘ
TAVLA

PLAY THE TAVLA
GAME

TURCJA
TÜRKIYE

CZY W TURCJI SIEDZI SIĘ TYLKO PO TURECKU?
DO YOU ONLY SIT TURKISH STYLE IN TÜRKIYE?

#WspieramyEdukację

#CELEKRRK

KRAKÓW
AIRPORT
im. Jana Pawła II | CENTRUM
EDUKACJI
LOTNICZEJ

LETNIE CAMPY!

Zamień wakacje w ekscytującą przygodę pełną akcji, zagadek, pułapek, wyzwań i niezapomnianych emocji!

Trwają zapisy na #LetnieCampsCEL2025!

W tym sezonie na uczestników czekają 2 tematy:

- Czy leci z nami pilot? - detektywistyczne śledztwo, którego celem będzie odnalezienie zaginionego awiatora.
- Indiana Jones i sekret zaginionego lotu – ekspedycja w stylu słynnego poszukiwacza przygód, stanowiąca podstawę scenariusza filmowego hitu.

SUMMER CAMPS!

Turn your summer vacation into an exciting adventure full of puzzles, traps, challenges and unforgettable emotions!

Registration for #SummerCampsCEL2025 is open now!

There are two topics waiting for participants:

- Is there a pilot flying with us? - a detective investigation to find a missing aviator.
- Indiana Jones and the secret of the lost flight - an expedition in the style of the famous adventurer, forming the basis of the scenario of the blockbuster film.

Zapraszamy w każdy weekend na loty na naszym **symulatorze Airbusa A320!**

We invite you every weekend for flights in our **Airbus A320 simulator!**

Drodzy Czytelnicy!

Letnie miesiące to dla wielu z nas długo wyczekiwany czas wypoczynku. Długie i ciepłe dni zachęcają do podróży, a letnia siatka połączeń lotniczych gwarantuje, że każdy znajdzie coś dla siebie. Tym razem zabieramy Was do kraju, który nada się zarówno dla smakoszy kawy, jak i herbaty. Zobaczcie państwo dwóch kontynentów - Turcję!

Dear Readers!

The summer months are a long-awaited time of rest for many of us. Long and warm days encourage travel, and the summer flight network guarantees that everyone will find something for themselves. This time we are taking you to a country that is suitable for both coffee and tea lovers. See the country of two continents - Türkiye!

SPIS TREŚCI:

Nie wyleciało z pamięci... / Still in memory...	2
Z głową w chmurach / In the clouds	3
Zrozum w lot / Catch it up	5
Odlotowa praca / Super-cool job	6
Wiedza niekoniecznie zastrzeżona / Special Service Knowledge	10
Ekspresowa kontrola wiedzy / Fast track learning	11
Pakuj się w podróż / Pack up and fly	12
Piktogram państwa / State pictogram	15
Pilotaż językowy - turecki / Language sneak peak - Turkish	16
Test kulturowy - Turcja / Culture test - Türkiye	17
Intelektualne turbulencje / Intellectual turbulence	18
Przelotna myśl / A fleeting thought	19
Punkt Informacji / Information Point	20
Tavla / Tavla	21

Wydawca: Centrum Edukacji Lotniczej Kraków Airport

Zespół redakcyjny: Natalia Dziedzic, Daniel Dziob, Karolina Guśtak, Julian Golański,
Katarzyna Haberka, Karolina Klima, Szymon Matlingiewicz,
Monika Orzeł, Sylwia Orzeł, Monika Trojanowska, Gabriela Żak
Opracowanie graficzne i skład: Natalia Krawczyk

Nie wyleciało z pamięci...

Still in memory...

10.05.1789

**Pierwszy w Polsce
załogowy lot balonem,
który obserwował sam
król Stanisław August
Poniatowski.**

The first manned balloon
flight in Poland, observed
by King Stanisław August
Poniatowski.

20.05.1933

**Założenie Turkish Airlines –
narodowe linie tureckie
początkowo posiadały tylko
pięć samolotów.**

Founding of Turkish Airlines –
Turkey's national airline
initially operated only five
planes.

26.06.1936

**Pierwszy w historii w pełni
kontrolowany lot
śmigłowcem Focke-Wulf
Fw61 Ewalda Rohlfsa.**

The first ever fully controlled
flight of a Focke-Wulf Fw61
helicopter by Ewald Rohlf.

2.05.1960

**Pierwszy lot SZD-24 Foka – był to
pierwszy na świecie szybowiec,
w którym pilot przyjmował
pozycję leżącą.**

First flight of the SZD-24 Foka –
it was the first glider in the world
in which the pilot assumed
a lying position.

6.04.2019

**Otwarcie Istanbul Grand
Airport - nowe lotnisko
zastąpiło dotychczasowy
port Istanbul Ataturk.**

Opening of Istanbul Grand
Airport – the new airport
replaced the previous
Istanbul Ataturk Airport.

14.05.2005

**Pierwsze lądowanie na
szczycie Mount Everest
śmigłowcem Eurocopter
AS350 Écureuil.**

First landing on the summit
of Mount Everest by
a Eurocopter AS350
Écureuil helicopter.

Z głową w chmurach

In the clouds

Fot. Andre Bonn

Airbus A321-231; TC-JSU; DUS 2019; www.andrebonn.de

<https://www.flickr.com/photos/ab-planepictures/48005297877/in/photostream/>

Airbus A321-231 narodowych tureckich linii lotniczych TURKISH AIRLINES w malowaniu promującym safety demo, powstałe w wyniku współpracy z Warner Bros. W 2018 powstał film z instrukcjami bezpieczeństwa z najmniejszą obsadą świata. Postacie z klocków Lego w ciekawy sposób prezentują wszystkie instrukcje bezpieczeństwa, obowiązujące na pokładach samolotów należących do linii lotniczych Turkish Airlines.

Airbus A321-231 of the Turkish national airline TURKISH AIRLINES in a livery promoting a safety video created as a result of cooperation with Warner Bros. In 2018, a safety instruction film was created with the smallest cast in the world. Lego characters in an interesting way present all the safety instructions applicable on board aircraft belonging to Turkish Airlines.

CZY WIESZ, ŻE...

W Turcji jest aż 58 lotnisk, z czego większość ma status międzynarodowych? Najpopularniejsze to Antalya, Bodrum, Dalaman, Izmir i Istambuł.

DID YOU KNOW...

There are 58 airports in Türkiye, most of which are international? The most popular are Antalya, Bodrum, Dalaman, Izmir and Istanbul.

Zrozum w lot

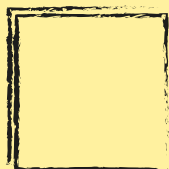

W XVIII wieku w Imperium Osmańskim panowała tzw. Era Tulipanów – czas pokoju, rozkwitu sztuki i luksusu, w którym tulipany stały się symbolem prestiżu. Cebulki tych kwiatów były wtedy tak cenne, że osiągały zawrotne ceny i świadczyły o wysokim statusie społecznym.

„ERA TULIPANÓW”

Choć tulipany kojarzą się głównie z Holandią, ich prawdziwą ojczyzną jest Turcja.

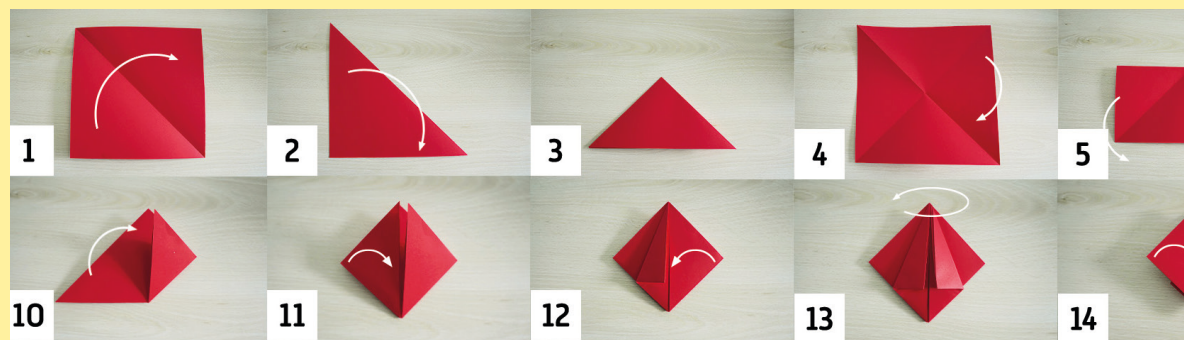
Potrzebne będą:

Kolorowy papier
(najlepiej kwadratowy,
np. 15 × 15 cm)

wykałaczka

Kroki do wykonania:

1. Złóż papier po przekątnych i rozłóż (fot. 1-5).
2. Zegnij boki do środka, tworząc kształt latawca (fot. 6).
3. Złóż rogi do środka, aby powstał trójkątny „pęk” (fot. 7-16).
4. Zakręć końcówkę, aby nadać kształt tulipanowi (fot. 17-18).
5. Zrób łodygę z zielonej kartki lub wykałaczki.
6. Przymocuj tulipana do łodygi.

Catch it up

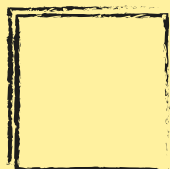

In the 18th century, the Ottoman Empire experienced the so-called Tulip Era – a time of peace, artistic flourishing, and luxury, during which tulips became a symbol of prestige. The bulbs were so valuable that they reached astonishing prices and indicated high social status.

„ERA OF TULIPS”

Although tulips are mostly associated with the Netherlands, their true origin is Türkiye.

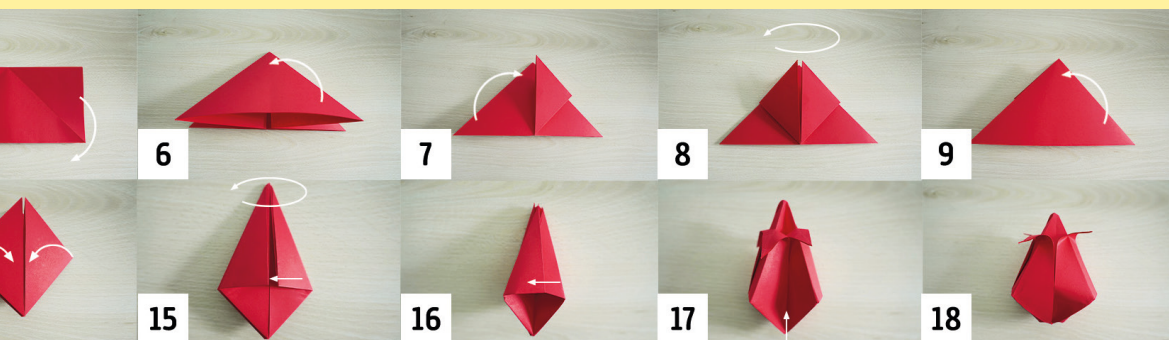
You will need:

Colored paper
(preferably square,
e.g., 15 × 15 cm)

toothpick

Steps to take:

1. Fold the paper diagonally and unfold (fot. 1-5).
2. Fold the sides to the center to form a kite shape (fot. 6).
3. Fold the corners inward to create a triangle „bud” (fot. 7-16).
4. Twist the tip to shape the tulip (fot. 17-18).
5. Make a stem using green paper or a toothpick.
6. Attach the tulip to the stem.

Odłotowa praca

SUPER-COOL JOB

PRACOWNIK DZIAŁU AUTOMATYKI I INTELIGENTNYCH SYSTEMÓW BUDYNKOWYCH

Dział BMS to część Pionu Infrastruktury Informatyczno – Technologicznej, który ma niezwykle szerokie spektrum działania. Czym się zajmujecie na co dzień?

Obowiązków Pionu Infrastruktury Informatyczno – Technologicznej jest naprawdę wiele i należą do nich działania w zakresie funkcjonalności informatycznej i teleinformatycznej, cyberbezpieczeństwa oraz utrzymania infrastruktury elektroenergetycznej i automatycznej portu lotniczego. Innymi słowy, wspólnie dbamy, by bezpiecznie i jak najbardziej efektywnie wykorzystywać dostępne udogodnienia technologiczne w naszej firmie. Lotnisko to niezwykle skomplikowany mechanizm o rozbudowanej i bardzo specjalistycznej infrastrukturze, a nasz pion jest jednym z tych, które dbają o sprawne funkcjonowanie kluczowych jego elementów.

Jednostka GPU jest źródłem zasilania samolotu podczas postoju.

GPU is the source of power for the aircraft during a stop.

EMPLOYEE OF AUTOMATION AND BUILDING MANAGEMENT SYSTEMS DEPARTMENT (BMS)

BMS Department is a part of the IT and Technology Infrastructure Division, which has an extremely broad scope of activities. What do you do on a daily basis?

The responsibilities of the Information and Technology Infrastructure Division are numerous and include activities in the field of IT and teleinformatics functionality, cybersecurity and the maintenance of the airport's electrical and automation infrastructure. Together we ensure that the available technological facilities in our company are used safely and as effectively as possible. An airport is an extremely complex mechanism with an extensive and highly specialized infrastructure, and our division is one of those that ensures the efficient functioning of its key elements.

To bardzo szeroki zakres działalności, co spośród tych działań pozostaje w kompetencji Działu Automatyki i Inteligentnych Systemów Budynkowych (BMS)?

W wielkim uogólnieniu dbamy o komfort pasażera i pracowników. Nadzorujemy systemy automatyki obiektowej, obsługujemy także wiele urządzeń klimatyzacyjnych i chłodniczych, nie tylko w obiekcie terminala pasażerskiego, ale także w pozostałych, bardzo specyficznych miejscach, jak np. sortowania bagażu czy pomosty pasażerskie, potocznie zwane „rękawami”. W obszarze naszych działań pozostaje wiele urządzeń i systemów w najróżniejszych przestrzeniach portu. Należy jednak podkreślić, że nasza infrastruktura zmienia się tak dynamicznie, jak rozwija się nasza branża. Wzrost ilości operacji, a tym samym coraz więcej obsługiwanych pasażerów, pociąga za sobą konieczność bieżącej modernizacji obiektów oraz budowę i rozbudowę przestrzeni już użytkowanych. Dział BMS patrzy na tę sytuację przez pryzmat zwiększającej się liczby, różnorodności i technologii urządzeń oraz systemów. Dzięki temu, nie możemy narzekać na monotonię, ani nudę w pracy. Szeroka gama obowiązków i długoletnie plany rozbudowy sprawiają, że każdy nasz dzień to inne zadania i wyzwania. Oprócz tych zaplanowanych i wpi-

This is a very broad scope of activities. What of these activities falls within the competence of the and Automation and Building Management Systems Department? (BMS)

In a broad generalization, we take care of passenger and employee comfort. We supervise facility automation systems, we also service many air conditioning and cooling devices, not only in the passenger terminal but also in other, very specific areas such as baggage sorting or passenger bridges. Our scope of operations includes many devices and systems in various areas of the port. It should be emphasized, however, that our infrastructure changes as dynamically as our industry develops. The increase in the number of operations and thus the rising number of passengers, entails the need for ongoing modernization of facilities, the construction as well as expansion of spaces already in use. The BMS Department looks at this situation through the prism of the increasing number, variety and technology of devices and systems. Due to this situation, we cannot complain about monotony or boredom at work. The large variety of duties and

Lotnisko to różnorodna infrastruktura wyposażona w specjalistyczny sprzęt.

The airport has a hypercomplex infrastructure with specialized equipment.

GPU z samolotem połączone jest 24 m kablem o średnicy 40 mm. Zawiera on 7 przewodów głównych i 24 przewody zasilające, a jego całkowita waga to ponad 70 kg!

The GPU is connected to the plane with a 24 m long 40 mm diameter cable. It contains 7 main wires and 24 power wires, and its total weight is over 70 kg!

sanych w kalendarz, wiele zaskakujących - bieżących zadań pojawia się na każdej zmianie.

Czy różnorodność zadań i narzędzi wiąże się z zapotrzebowaniem na różnorodną kadrę w Dziale BMS?

Przede wszystkim trzeba zaznaczyć, że obecnie mamy spore zapotrzebowanie na specjalistyczną kadrę. I nie chodzi tutaj o wąską specjalizację czy konkretny kierunek edukacji, ale o faktycznie posiadane umiejętności. Obecnie jednym z największych naszych wyzwań jest pozyskanie wykwalifikowanych technicznie pracowników, zwłaszcza tych, którzy chcą pracować w obszarach utrzymania ruchu. Absolwenci szkół branżowych i technicznych są doskonałymi kandydatami do pracy w BMS. Umiejętności i wiedza techniczna są dla nas największym atutem. Najlepsze przygotowanie do pracy takiej jak nasza dają kierunki związane z mechaniką, mechatroniką, elektroniką, automatyką, ochroną środowiska, klimatyzacją, chłodnictwem lub technicznymi kierunkami pokrewnymi. Osoba chcąca pracować na stanowiskach technicznych związanych z utrzymaniem infrastruktury obiektowej portu musi być także otwarta na wszelkie nowinki technologiczne, by móc

extensive expansion plans mean that each of our days is different and challenging. In addition to those scheduled and written in the calendar, many surprising - ongoing tasks appear on each shift.

Does the variety of tasks and tools involve the need for a diverse staff in BMS Department?

First of all, it should be noted that we currently have a significant demand for specialist staff. And it is not about narrow specialization or a particular field of education but about the actual skills. Currently, one of our greatest challenges is to acquire technically qualified employees, especially those who want to work in maintenance. Graduates of vocational and technical schools are excellent candidates for work in BMS. Technical skills and knowledge are our greatest asset. The best preparation for a job like ours is provided by courses related to mechanics, mechatronics, electronics, automation, environmental protection, air conditioning, cooling or related technical majors. A person who wants to work in technical positions related to the maintenance of the airport's facility infrastructure has to be open to all technological innova-

w pełni wykorzystywać ich potencjał i wiedzieć, jak bardzo mogą ułatwiać naszą pracę oraz zapewnić odpowiedni komfort przebywania i pracy w różnych obiektach.

Jak zaczęła się Twoja przygoda z Kraków Airport?

Mając dość duże doświadczenie w dziedzinie utrzymania technicznego obiektów oraz automatyki budynkowej, aplikowałem do Zespołu BMS na naszym lotnisku. Po przejściu kilku etapów procesu rekrutacyjnego udało się dołączyć do rodziny Międzynarodowego Portu Lotniczego. Ta przygoda trwa już 5 lat i mogę śmiało powiedzieć, że to niezwykła praca. Ale ścieżek kariery w Dziale oraz w Firmie jest naprawdę wiele. To nie tylko osoby wyłonię w bieżących rekrutacjach. Część moich kolegów i pracowników odbywało swoje praktyki zawodowe w naszym zespole, a ich wiedza, umiejętności i zaangażowanie sprawiły, że zostali zaproszeni do stałej współpracy. Innym awans poziomy umożliwił dołączenie do Działu BMS. Ale są też tacy, którzy zdobyte doświadczenie w naszym zespole wykorzystują w innych jednostkach. Dział BMS to zbiór dużego doświadczenia, indywidualnych historii oraz różnych osobowości i talentów, które razem tworzą dobrze funkcjonującą całość.

Łukasz Fąfara

Kierownik Działu Automatyki i Inteligentnych Systemów Budynkowych

Łukasz Fąfara

Head of the Automation and Building Management Systems Department

tions in order to be able to fully use their potential and know how much they can facilitate our work and provide adequate comfort in staying and working in various facilities.

How did your adventure with Kraków Airport begin?

Having quite a bit of experience in the field of facilities maintenance and building automation, I applied to the BMS Team at the airport. After going through several stages of the recruitment process, I managed to join the Kraków Airport family. This adventure has been going on for 5 years now and I can safely say that it is a great job. But there are really many career paths in the Department and in the Company. These are not only people selected in current recruitments. Some of my colleagues who did their internships in our team were invited to permanent cooperation. Others were allowed to join the BMS Department thanks to a horizontal promotion but there are also those who use the experience gained in the BMS Department in other units. The BMS Department is a collection of a lot of experience, individual stories, different personalities and talents, which together form a well-functioning system.

Wiedza niekoniecznie zastrzeżona

Special service knowledge

W Kraków Airport zainstalowane są 3 pomosty pasażerskie, potocznie nazywane „rękawami”, umożliwiające komfortowe przejście pasażerów bezpośrednio z gate do samolotu. Każdy z pomostów jest wyposażony w GPU (Ground Power Unit), czyli urządzenia zasilające statek powietrzny w energię elektryczną 400Hz podczas jego postoju na płycie postojowej np. podczas boardingu.

Źródłem zasilania samolotu podczas postoju może być spalinowa jednostka GPU przywożona na stanowisko przez agentów obsługi naziemnej lub w pełni elektryczne urządzenie GPU, zintegrowane z pomostem pasażerskim.

There are three passenger bridges installed at Kraków Airport, allowing passengers to comfortably walk directly from the gate to the aircraft. Each of the bridges is equipped with a GPU (Ground Power Unit), which is the machine that supplies the plane with 400Hz electricity during parking on the apron, e.g. during boarding.

The source of power for the aircraft during a stop may be a combustion GPU unit brought to the stand by ground handling agents or a fully electric GPU device, integrated with the passenger bridge.

Ekspresowa kontrola wiedzy

Fast track learning

Pakuj się w podróżę

Pack up and fly

Lotniska na które realizujemy połączenia regularne z Krakowa.
Airports to which we operate regular connections from Krakow.

Lotniska na które realizujemy połączenia czarterowe z Krakowa.
Airports to which we operate charter flights from Cracow.

AYT – ANTALYA AIRPORT

ESB – ESENBOĞA INTERNATIONAL
AIRPORT (ANKARA)

ADB – ADNAN MENDERES
AIRPORT (IZMIR)

BJV – MILAS-BODRUM AIRPORT

IST – STAMBUŁ
IST – ISTANBUL AIRPORT

LICZBA OBSŁUŻONYCH PASAŻERÓW W 2024:
NUMBERS OF PASSENGERS IN 2024:

41,5 mln

DŁUGOŚĆ NAJDŁUŻSZEJ DROGI STARTOWEJ:
LENGTH OF THE LONGEST RUNWAY:

4100 m

KIERUNKI DRÓG STARTOWYCH:
RUNWAYS' DIRECTIONS:

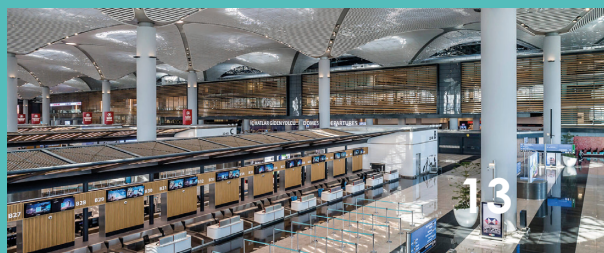
17R/35L 17L/35R
16R/34L 16L/34R 18/36

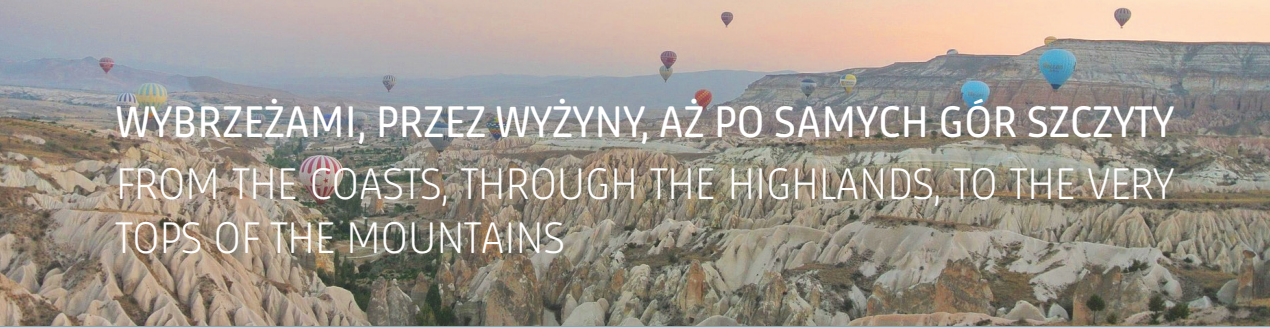
Turcja od lat cieszy się zwiększającym się zainteresowaniem wśród turystów. Aby sprostać ciągłemu rozwojowi, kraj ten stawia na rozwój infrastruktury lotniczej oraz rozwój siatki połączeń. Świadczy o tym oferowanie przez port lotniczy w Stambule ponad 300 destynacji. Połączenia realizowane są przez ponad 100 linii lotniczych, a narodowy przewoźnik – Turkish Airlines, oferuje ponad 280 kierunków. Taka siatka połączeń pozwoliła osiągnąć lotnisku w 2024 roku liczbę ponad 41 milionów obsłużonych pasażerów. Z krakowskiego lotniska dolecimy bezpośrednio do czterech tureckich lotnisk w ramach połączeń regularnych, oferowanych choćby przez PLL LOT, a także na lotnisko zlokalizowane w Bodrum, w ramach połączeń czarterowych.

Türkiye has been enjoying increasing interest among tourists for years. To cope with its continued growth, the country is betting on the development of aviation infrastructure and the expansion of its route network. This is evidenced by the Istanbul Airport offering more than 300 destinations. Connections are provided by more than 100 airlines, with the national carrier, Turkish Airlines, offering more than 280 destinations. Such a network of connections allowed the airport to reach more than 41 million passengers served in 2024. From the Krakow Airport we will fly directly to four Turkish airports as a part of regular connections, offered, for example, by PLL LOT, as well as to the airport located in Bodrum, as part of charter connections.

Terminal lotniska w Stambule
Istanbul Airport Terminal

źródło/source: <https://www.istairport.com/en/corporate/gallery/terminal/?locale=en>

WYBRZEŻAMI, PRZEZ WYŻYNY, AŻ PO SAMYCH GÓR SZCZYT FROM THE COASTS, THROUGH THE HIGHLANDS, TO THE VERY TOPS OF THE MOUNTAINS

Turcja to kraj kojarzący się z wakacyjnym wypoczynkiem, ale przede wszystkim jest to państwo o niezwykle bogactwie kulturowym i krajobrazowym. Riwiera Turecka z kurortami takimi jak Antalya, Alanya czy Bodrum, kuszą pięknymi plażami i lazurowym morzem. Region Morza Egejskiego to także urokliwe miasteczka jak Fethiye czy Marmaris. Stambuł z kolei zachwyca Hagia Sophią, Błękitnym Meczetem i pałacem Topkapı. Z kolei Efez, znajdujące się w bliskiej odległości od Izmiru, to jedno z najlepiej zachowanych starożytnych miast świata. Mówiąc o Turcji, nie sposób nie wspomnieć o Kapadocji, która oferuje magiczne loty balonem nad tufowymi formacjami skalnymi. Znajdują się tam zarówno liczne podziemne miasta, a także skalne kościoły w Parku Narodowym Göreme. Aktywny wypoczynek wśród natury oferują Pamukkale, przyciągające wapiennymi tarasami i termalnymi wodami, czy Góry Taurus i jezioro Van. Turcja łączy wpływy Wschodu i Zachodu, zachwycając gościnnością, kuchnią i bogatym dziedzictwem historycznym. Jest to idealne miejsce zarówno dla miłośników relaksu, jak i aktywnego zwiedzania.

Türkiye is a country associated with vacationing, but above all it is a country of extraordinary cultural and scenic richness. The Turkish Riviera with resorts like Antalya, Alanya and Bodrum, tempts with beautiful beaches and azure sea. The Aegean region also features charming towns like Fethiye and Marmaris. Istanbul, in turn, delights with the Hagia Sophia, the Blue Mosque and Topkapi Palace. And Ephesus, located in close proximity to Izmir, is one of the best-preserved ancient cities in the world. Speaking of Türkiye, it is impossible not to mention Cappadocia, which offers magical balloon flights over tufa rock formations. There are both numerous underground cities and rock churches in Göreme National Park. Active recreation amidst nature is offered by Pamukkale, which attracts with its limestone terraces and thermal waters, or the Taurus Mountains and Lake Van. Türkiye combines Eastern and Western influences, delighting with its hospitality, cuisine and rich historical heritage. It is an ideal destination for both relaxation and active sightseeing.

Miasto Fethiye
Fethiye City

Piktogram państwa

State pictogram

Oko proroka, w Turcji znane jako nazar boncuğu, to jeden z najbardziej charakterystycznych symboli tego kraju. Tradycyjnie wierzy się, że chroni przed „złym okiem” – negatywną energią, płynącą z zazdrości i złych intencji. Typowe, niebieskie oko, wykonane ze szkła, ma odbijać nieprzychylnie spojrzenia, przynosić szczęście i ochronę. W Turcji można je spotkać niemal wszędzie: w domach, sklepach, samochodach, a także na elementach biżuterii. Często wieszane jest nad drzwiami wejściowymi lub przy kasach sklepowych. Dla wielu Turków nazar boncuğu to nie tylko talizman, ale także element codziennej tradycji i estetyki. Co istotne, zgodnie z tradycją, symbol oka proroka powinien być podarowany przez kogoś bliskiego – wtedy jego moc ochronna jest najsilniejsza.

Oko proroka wykonane jest ze szkła.

The prophet's eye is made of glass.

źródło/source: <https://www.symboliki.com/wp-content/uploads/2020/11/oko-proroka-1.jpg>

Oko proroka często stanowi element biżuterii.

The prophet's eye is often an element of jewelry.

źródło/source: <https://i.iplsc.com/000HFY5B9CWJX754-C124.webpCommons>

The eye of the prophet, known in Türkiye as nazar boncuğu, is one of the most characteristic symbols of the country. Traditionally, it is believed to protect against the “evil eye” – negative energy flowing from envy and bad intentions. The typical blue eye, made of glass, is supposed to reflect unfavorable glances, bringing good luck and protection. In Türkiye, it can be found almost everywhere: in homes, shops, cars, and as a jewelry decoration. It is often hung above the entrance door or at the cash registers of shops. For many Turks, the nazar boncuğu is not just a talisman, but an element of everyday tradition and aesthetics. Importantly, according to tradition, the symbol of the eye of the prophet should be given by someone close – then its protective power is strongest.

Pilotaż językowy - turecki

Language sneak peak- Turkish

- Merhaba, sana bir sürprizim var!
- Hello, I have a surprise for you!
- Cześć, mam dla Ciebie niespodziankę!

- Söyleyeceklerini duymak için sabırsızlanıyorum.
- I can't wait to hear what you have to say.
- Nie mogę się doczekać, aż mi powiesz jaką.

- İki kişilik bir hafta Türkiye tatili kazandım, birlikte gidiyoruz!
- I won a week-long trip to Türkiye for two people, we're going there together!
- Wygrałem tygodniową wycieczkę do Turcji dla dwóch osób, polecimy tam razem!

- Bu harika bir haber! Gerçekten çok mutluyum.
- That's great news! I'm really happy.
- To wspaniała wiadomość! Bardzo się cieszę.

- Orada nereleri ziyaret etmek istersin?
- What places would you like to visit there?
- Jakie miejsca chciałabyś tam odwiedzić?

- Benim hayalim Kapadokya'yı ve Ölüdeniz yakınlarındaki Kelebek Vadisi'ni görmek.
- My dream is to visit Cappadocia and the Butterfly Valley near Ölüdeniz.

- Moim marzeniem jest odwiedzenie Kapadocji oraz Doliny Motyli, niedaleko miejscowości Ölüdeniz.

- Kesinlikle gidiyoruz, oraları da görmek isterim.
- We're definitely going there, I'd like to see those places too.
- Na pewno tam pojedziemy, też chciałbym zobaczyć te miejsca.

Serdeczne podziękowania za konsultacje językowe dla Ambasady Tureckiej w Warszawie.

Test kulturowy - Turcja

Culture test - Türkiye

Państwo słynie z mocno aromatycznej, czarnej, słodkiej kawy po turecku (türk kahvesi). To jeden ze sposobów zaparzania i podawania napoju, który od 2023 roku znalazł się na liście niematerialnego dziedzictwa kulturowego UNESCO. W Turcji można zakosztować innych napojów, które warto poznać przed odwiedzeniem tego obszaru. Twoim zadaniem będzie przyporządkowanie krótkiego opisu do zdjęcia tureckiego napoju.

The country is famous for its strongly aromatic, black, sweet Turkish coffee (türk kahvesi). It is one of the ways to brew and serve the beverage, which was included in the UNESCO intangible cultural heritage list in 2023. In Türkiye, you can enjoy other drinks that are worth getting to know by visiting this region. Your task will be to match a short description to the picture of Turkish drink.

1) ÇAY

Czarna herbata, symbol tureckiej gościnności, podawana w charakterystycznych szklankach w kształcie tulipana. Jest elementem tradycji, ale również to praktyczne rozwiązanie. Black tea is a symbol of Turkish hospitality, served in characteristic tulip-shaped glasses. It is an element of tradition, but also a practical solution.

2) AYRAN

Orzeźwiający napój, w skład którego wchodzi jogurt, woda, szczypta soli. Jest nieodłącznym elementem tureckiej kuchni.

A refreshing drink made of yogurt, water, and a pinch of salt. Is an inseparable part of Turkish cuisine.

3) BOZA

Tradycyjny turecki przysmak o gęstej konsystencji, w smaku słodkavo-kwaśny. Jest przygotowywana z fermentacji zbóż takich jak kukurydza czy pszenica. Podawany jest z cynamonem i pieczoną ciecierzycą.

A traditional Turkish delicacy with a thick consistency, tasting sweet and sour. It is made from the fermentation of grains such as corn and wheat. It is served with cinnamon and baked chickpeas.

4) SAHLEP

Gorący i słodki napój, który jest przyrządzany ze sproszkowanych bulw storczyka. Ma smaczny posmak i posiada zdrowotne właściwości.

A hot and sweet drink made from powdered tubers of orchids. It has a tasty flavor and possesses health benefits.

Intelektualne turbulencje

Intellectual turbulence

Podpisz miasta Turcji na mapie zgodnie z poniższymi wskazówkami.

Sign the cities of Türkiye on the map according to the following instructions.

Bursa znajduje się na północny zachód od Ankary.
Bursa is located northwest of Ankara.

Konya znajduje się na południe od Ankary.
Konya is located south of Ankara.

Manavgat znajduje się na południowy zachód od Konya.
Manavgat is located southwest of Konya.

Diyarbakir znajduje się na wschód od Konya.
Diyarbakir is located east of Konya.

Kahramanmaraş znajduje się pomiędzy Konya i Diyarbakir.
Kahramanmaraş is located between Konya and Diyarbakir.

Akhisar znajduje się na południowy zachód od Bursy.
Akhisar is located southwest of Bursa.

Iskenderun znajduje się na południowy zachód od Diyarbakir.
Iskenderun is located southwest of Diyarbakir.

Przelotna myśl

A fleeting thought

źródło/source: <https://www.istanbulairport.com/en/corporate/gallery/duty-free/?locale=en>

Czy wiesz, że Port lotniczy Stambuł uznawany jest za najbardziej ruchliwe lotnisko w Europie?

W 2024 roku obsługiwało średnio 1 401 lotów dziennie, wyprzedzając takie porty jak Amsterdam Schiphol, Londyn Heathrow i Paryż Charles de Gaulle. Obecnie lotnisko obsługuje około 90 milionów pasażerów rocznie. Trwa druga faza rozbudowy, która ma zwiększyć przepustowość do 120 milionów pasażerów rocznie do końca 2025 roku. Docelowo, po zakończeniu wszystkich czterech faz w 2028 roku, lotnisko ma obsługiwać aż 200 milionów pasażerów rocznie. W 2025 roku port lotniczy został również uznany za najlepiej skomunikowane lotnisko na świecie.

Z poniższych logo wybierz to, które należy do Turkish Airlines.

From the logos below, select the one that is the Turkish Airlines logo.

A)

B)

C)

Odpowiedź/Answer: B

Do you know that Istanbul Airport is considered the busiest airport in Europe?

In 2024, it handled an average of 1,401 flights per day, surpassing airports such as Amsterdam Schiphol, London Heathrow, and Paris Charles de Gaulle. Currently, the airport serves approximately 90 million passengers per year. The second phase of expansion is underway, which is expected to increase capacity to 120 million passengers per year by the end of 2025. Ultimately, after all four phases are completed in 2028, the airport is expected to handle as many as 200 million passengers annually. The airport was also recognized as the best connected airport in the world in 2025.

Punkt Informacji

Information Point

1. Z jakiego materiału wykonane jest tzw. oko proroka?

- a) stal
- b) szkło
- c) ceramika

2. Ile lotnisk znajduje się w Turcji?

- a) 38
- b) 45
- c) 58

3. Türk kahvesi, znajdująca się na liście niematerialnego dziedzictwa kulturowego UNESCO, to kawa:

- a) czarna i słodka
- b) biała i słodka
- c) czarna i gorzka

4. Narodowym kwiatem Turcji jest:

- a) róża
- b) tulipan
- c) krokus

5. Zdjęcie przedstawia krajobraz:

- a) Kapadocji
- b) Marmaris
- c) Izmiru

1. What material is the so-called prophet's eye made of?

- a) steel
- b) glass
- c) ceramics

2. How many airports are there in Türkiye?

- a) 38
- b) 45
- c) 58

3. Türk kahvesi, which is on the UNESCO Intangible Cultural Heritage List, is coffee:

- a) black, sweet
- b) white sweet
- c) black, bitter

4. The national flower of Türkiye is:

- a) rose
- b) tulip
- c) crocus

5. The photo shows a landscape of:

- a) Cappadocia
- b) Marmaris
- c) Izmir

Tavla

Tavla

Chcecie poczuć się jak w Turcji? Weźcie kubek herbaty i zasiądźcie do gry w Tavlę. Jest ona popularna w wielu śródziemnomorskich krajach i występuje w różnych wariantach.

Do you want to feel like in Türkiye? Grab a cup of tea and sit down to play Tavla. It is popular in many Mediterranean countries and there are many variants of the gameplay.

W grze może uczestniczyć dwóch graczy, każdy otrzymuje po 15 pionków.

Two players participate in the game, each receives 15 pawns.

Potrzebujesz:

- 15 pionków na gracza
- planszy do gry
- 2 kostki do gry

You will need:

- 15 pawns per player
- board to play on
- 2 dice

Cel gry / Goal of the game:

Usunięcie wszystkich Twoich pionków z planszy.

Removing all your pieces from the board.

Rozgrywka / Game:

Ustawcie swoje pionki zgodnie z ilustracją i zdecydujcie, kto zacznie, na przykład rzutem kostką.

Position your pawns according to the picture and decide who will start, for example with a roll of the dice.

Gracz posługujący się pionkami czerwonymi porusza się po polach oznaczonych na rysunku od liczby 1 do 24. Gracz posiadający pionki białe porusza się w przeciwnym kierunku – od 24 do 1. Po rzucie może przesunąć jednego lub dwa pionki o liczby wskazane na kostkach. Pionki można przestawiać wyłącznie na pola, których nie blokują co najmniej dwa pionki przeciwnika.

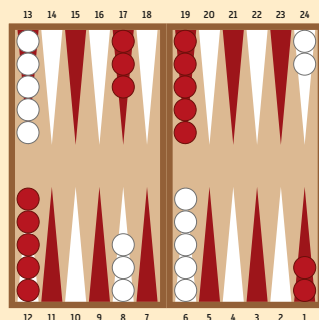
The player using the black pawns moves through the squares marked in the figure from the number 1 to 24. The player with the red pawns moves in the opposite direction – from 24 to 1. After the roll, you can move one or two pawns by the numbers indicated on the dice. Pawns can only be moved to squares where there are not blocked by at least two opponent's pawns.

Gracz musi doprowadzić wszystkie swe pionki do „domu”. Dla gracza z czerwonymi pionkami są to pola oznaczone numerami 19–24, a białymi 1–6. Po wyrzuceniu wartości, na której stoi Twój pionek (licząc od bandy), możesz ściągnąć go z pola. Jeżeli wyrzucisz 6, a nie masz pionka na tym polu, ściągnij jednego z pozostałych, najbliższej tej liczby.

The player must bring all his pieces to the „house”. For a player with red pawns, these are the squares marked with numbers 19-24 and the white ones 1-6. After rolling the value on which your pawn stands (counting from the edge of the board), you can pull it off the field. If you roll a 6 and you don't have a pawn on this square, take off one of remaining pawns closest to that number.

W czasie gry można zbijać. Zbicie polega na umieszczeniu swego pionka na polu, na którym znajduje się pojedynczy pionek przeciwnika. Po biciu pionek zбитy jest odkładany na bandę i przeciwnik nie może go użyć, dopóki nie rzuci kostką i nie rozpocznie gry tym pionkiem tak, jak gdyby znajdował się on na polu początkowym.

During the game, you can dodge. Capture consists in placing your pawn on a square with a single opponent's pawn. After the capture, the captured pawn is put on the fence and the opponent cannot use it until he rolls the dice and starts playing with this pawn as if it were on the first square.

Znajdź nas na Facebooku
Find us on Facebook
facebook.com/CELRK

13

14

15

16

17

18

19

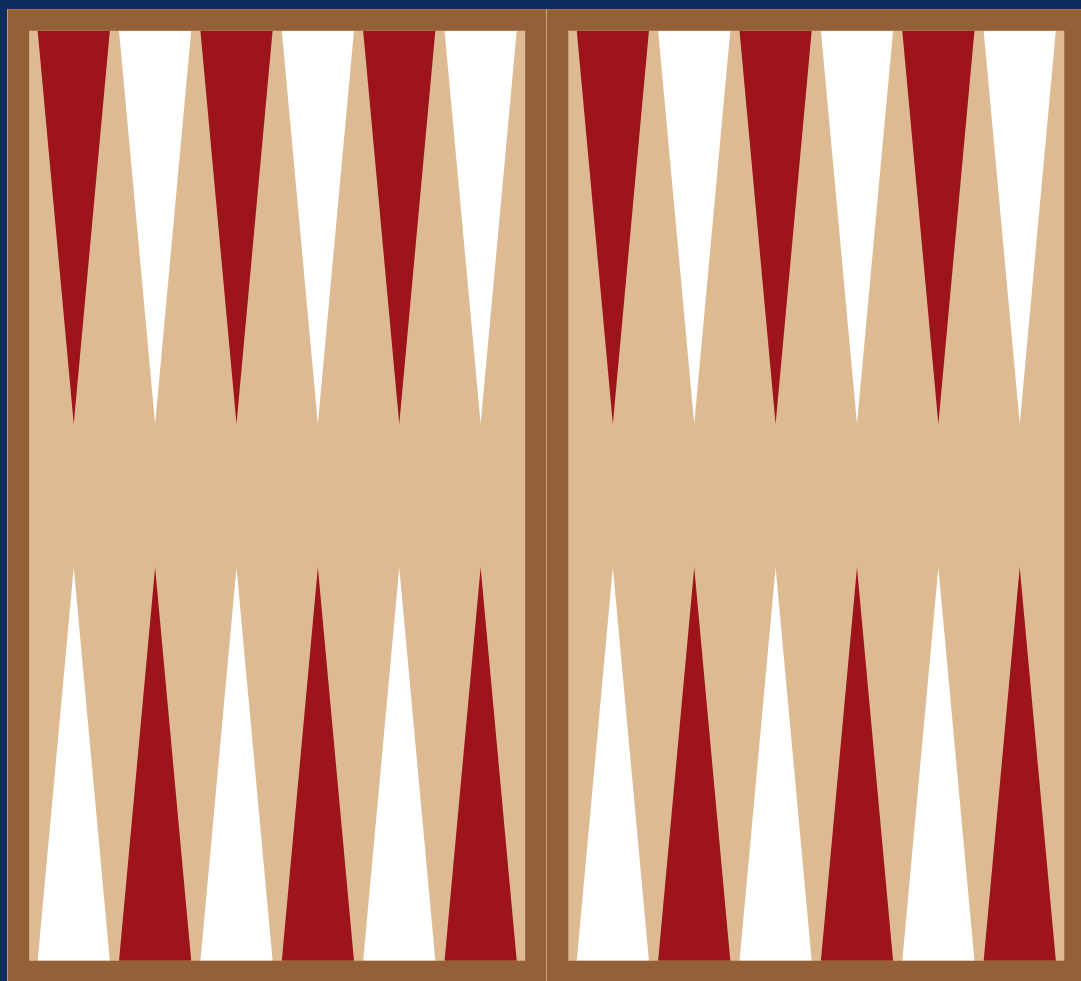
20

21

22

23

24

12

11

10

9

8

7

6

5

4

3

2

1

#WspieramyEdukację

#CELRK

KRAKÓW
AIRPORT
im. Jana Pawła II

CENTRUM
EDUKACJI
LOTNICZEJ